

GENEL BİLGİLER

Resmi adı:	Afganistan İslam Cumhuriyeti
Yönetim şekli:	İslam Cumhuriyeti
Başkent:	Kabil
Diğer şehirler:	Herat, Kunduz, Celalabad, Bagram, Kandahar, Mezar-ı Şerif
Komşuları:	Pakistan, Tacikistan, İran, Türkmenistan, Özbekistan, ÇHC
Yüzölçümü:	652,230 km ² (<i>Dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip 41. ülkesi</i>)
Nüfus:	29.835.392 (2011)
Etnik dağılım:	Peştu (%42), Tacik (%27), Hazara (%9), Özbekler (%9), diğer etnik gruplar (Aymak, Türkmen, Baluç-%13)
Dil:	Afgan Farsçası-Resmi Dil (%50), Peştu-Resmi Dil (%35), Türk Dilleri (Özbek-Türkmen %11), Diğer Etnik Diller (%4)
Para birimi:	Afgani (<i>Mart 2012 itibariyle 1 USD = 50,06 Afgani</i>)
Saat dilimi:	Türkiye'den 1,5 saat önde (<i>GTM + 4,5</i>)

Ülkenin Kısa Tarihçesi

Dünyanın büyük stratejik yollarından biri üzerinde olan Afganistan, eski çağlardan beri fetih amaçlı orduların geçtiği yerlerden biri oldu. Çok önceden İranlaşmış olan Afganistan, 11. yüzyılda İslamiyeti kabul edişinden önce biri Yunan öteki Hint olmak üzere iki farklı medeniyetin etkisinde kaldı. Bu tarihten itibaren Afganistan, kenarda kalmış bir müslüman devleti hayatı yaşadı. İktidar derebeyi sülaleri arasında mücadele konusu oldu. Hakimiyetleri 1747'den sonra başlayan Dürraniler (son sülale) 19. yüzyılda İngiltere ile bir çok anlaşmazlığa düştü. Afganistan'da Rusların ilerlemesinden kuşkulanan ve Hindistan'ı kuzeybatıda sağlam bir hudutla korumak isteyen İngilizler, 1842-1879 arasında. Afganistan'ı işgal etmeye çalıştılar ancak yenilgiye uğradılar. 1901 tarihinde, İngiltere ve Rusya, Afganistan'ın sınırlarını belirledi ve dış ilişkilerin yönetimini İngiltere ele aldı. 1880 yılında tahta çıkan Kral Abdur Rahman, I. Dünya savaşında sırasında ülkesinin tarafsız kalmasını sağladı. Rahman'ın üçüncü oğlu Emanullah Han da Hindistan'a saldırarak Afganistan'ın dış ilişkilerinde de bağımsızlığını garantiledi. 1919-1929 yılları arasında, Kral Emanullah, Atatürk'ün de telkinleriyle Avrupa ülkeleriyle ve Türkiye ile ilişkilerini geliştirerek ülkede çağdaşlaşma hamlesi başlattı. Türkiye, Afganistan'ın idari, askeri, tıbbi yapılanması konusunda önemli yardım sağlamıştır.

1933-1973 dönemi Zahir Şah dönemi olarak adlandırılır. Sovyetler Birliği 1960'lı yıllardan itibaren Afganistan'da iç siyasi gelişmelere müdahil olmaya başladı. 1973, 1978 ve 1979 yıllarındaki darbelerden sonra SSCB iç karışıklığı bahane ederek Afganistan'ı işgal etti. 1984 yılından itibaren Mücahidler önemli dış yardım alarak işgalcilere karşı başarı sağlamaya başladı. 1988 yılında Pakistan, Afganistan ve SSCB'nin imzaladıkları anlaşmaları takiben 1989 yılında SSCB Afganistan'dan çekilmesini tamamladı. 1989-1992 yılları arasında Necibullah, halktan veya uluslararası toplumdaki destek almamasına rağmen iktidarda kalmayı başardı. 1992'de Afganistan İslam Devleti kuruldu. Ancak, 1992 yılından itibaren Afganistan'daki gruplar arasında iç savaş yoğunlaşmış ve Taliban, 1996 yılında Kabil'i 1997 yılında da Mezar-ı Şerifi ele geçirerek iktidarı ele geçirmiştir. Taliban yönetimi sadece BAE, Suudi Arabistan ve Pakistan tarafından tanınmıştır. Taliban dönemi boyunca BM'de Afganistan'ı Prof. Dr. Rabbani'ye bağlı görevliler temsil etmiş, İslam konferansı Örgütü'nde ise "boş sandalye politikası" izlenmiştir.

11 Eylül 2001 olayları öncesine kadar ülkenin kuzeyini kontrol etmiş olan Kuzey İttifakı, İran, Rusya, Hindistan ve Tacikistan'dan askeri destek ve mali yardım almıştır. Buna karşılık Taliban Pakistan'ın, El-Kaide gibi örgütlerin ve bazı Arap grupların desteğini almıştır. Taliban'a karşı yürütülen mücadelede en önemli komutan olan Ahmet Şah Mesud, New York ve Washington'da meydana gelen terör olaylarından bir kaç gün önce bir suikaste uğrayarak öldürülmüştür.

11 Eylül felaketiyle başlayan Taliban'ı ve müttefiklerini dünyadan silme hareketi geniş çaplı bir operasyona dönüşmüştür. Ardından, Afganistan'ı modernize etmek için Aralık 2001'de Bonn'da en önemli Afgan temsilcileri bir araya gelerek;

- 1- Geçici hükümetin kurulması, düzenli bütçenin oluşturulması,
- 2- Yeniden inşa ve iyileşme stratejileri için Ulusal Gelişme Taslağı hazırlanması,
- 3- Ulusal Gelişme Bütçesi hazırlanması,
- 4- Haziran 2002'de Loya Jirga'nın toplanması,

- 5- Geçici olarak Devlet Başkanı Hamid Karzai'ye destek verilmesi ,
- 6- Afganistan'ın tutarlı bir yönetime geçmesi ve kalkınması için iyi bir zemin hazırlanması kararları almıştır.

35 üyeli Komisyon tarafından oluşturulan taslak anayasa oluşturulmuştur. Anayasal Loja Jirga Aralık 2003'te toplanmış ve Ocak 2004'te yeni yönetimi onaylamıştır. Uluslararası topluluk, Afganistan'daki güvenlik sorumluluklarını yerine getirmekte ve hükümete otorite sağlaması için destek vermektedir. Başlangıçta tek ulus olan yabancı milletler daha sonra genişleyerek Kabil'de üssü bulunan Uluslararası Güvenlik Yardım Gücüne (ISAF) dönüştü. ISAF Ağustos 2003'te NATO'nun öncü gücü oldu. Bu fırtınalı dönem boyunca Afgan otoriteleri liderlerini, iyileştirme hareketlerini ve reformları desteklediler. Liderler, Afganistan'da iş imkanları oluşturacaklarını ve yeniden yapılanmaya gideceklerini vaat ettiler. Birleşmiş Milletlerin yardımıyla Afganistan'daki ilk serbest seçimler 9 Ekim 2004 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, Afganistan İslami Geçiş Devleti Başkanlığına Hamid Karzai seçilmiştir. Son olarak Ağustos 2009'da yapılan seçimlerde Hamid Karzai oyların yaklaşık yüzde 58'ini alarak tekrar Devlet Başkanlığına seçilmiştir. Bundan sonraki seçimler 2014 yılında yapılacaktır.

Siyasi ve İdari Yapı

Ülkenin önde gelen siyasi ve bölgesel liderlerinden oluşan geçici parlamento niteliğindeki Loya Jirga, geçici hükümeti ve anayasayı onaylamak üzere iki defa toplanmıştır. Afganistan anayasası geçici olarak toplanan Anayasal Loya Jirga tarafından hazırlanarak 8 Ocak 2004 tarihinde onaylanmış olup, 16 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Parlamento seçimleri 18 Eylül 2005 tarihinde gerçekleştirilmiş, ve seçimler sonucunda 249 sandalyeli ulusal meclis (Volesi Jirga) ile 102 sandalyeden oluşan senatolu iki meclisli bir parlamento (Meşrano Jirga) oluşmuştur. Ulusal meclis 19 Aralık 2006 tarihinde resmen açılmıştır.

Ülkede kadınların yönetime katılımının sağlanması açısından alt meclisin 68 sandalyesi her bölgeden en çok oyu alacak olan kadınlara ayrılmıştır. 102 sandalyeli Senato (Meşrano Jirga)'nın üçte biri ülkede bulunan 34 İl Meclisi üyeleri arasından, üçte biri İlçe Genel Meclisi üyeleri arasından geriye kalan üçte biri ise Devlet Başkanı tarafından seçilmektedir.

Afganistan İslam Cumhuriyeti üniter bir yapıya sahiptir. 34 ilden ve 400 civarında ilçeden oluşmaktadır. Vali ve kaymakamlar merkezi hükümet tarafından atanmaktadır. Yerleşim birimlerinde düzenli belediye örgütleri olmamakla birlikte, bazı büyük illerde mevcut bulunan belediye başkanları da bu geçiş dönemi süresince merkezi hükümet tarafından atanmıştır. Bazı bakanlıkların illerde temsilcilikleri bulunmaktadır. Afgan anayasası başkanlık sistemi öngörmektedir. Halk oyuyla seçilen başkan, hükümeti kurma ve hükümete başkanlık etme hakkına sahiptir. Başkanın önemli anayasal yetkileri olmasına rağmen iki meclisli parlamentonun başkanı denetleme ve engellemeye yönelik hakları bulunmaktadır.

Türkiye - Afganistan ilişkileri

Türkiye ile Afganistan arasında Cumhuriyet öncesi döneme kadar dayanan tarihi dostluk ilişkileri mevcuttur. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin

açılmasını takiben, 3 Mayıs'ta Ankara'da kurulan ilk hükümetin öncelikle aldığı kararlardan biri Kabil'e Afgan asıllı bir Türk subayını temsilci olarak göndermek olmuştur. Afganistan da Kurtuluş Savaşı'nı desteklemiş olan Sultan Ahmet Han'ı Ankara'ya elçi olarak göndermiştir. 1 Mart 1921'de Moskova'da imzalanan Türk-Afgan Dostluk İttifakı ile Türkiye Afganistan'ın bağımsızlığını, Afganistan da Türk devletinin temsilcisi olarak Ankara Hükümeti'ni dolaylı olarak tanımıştır. Söz konusu anlaşma TBMM Hükümeti'nin hukuksal açıdan geçerli ilk uluslararası siyasal bağıdır. Atatürk'ün devrimlerinden ve Cumhuriyeti sağlam, çağdaş temellere oturtma çabalarından etkilenen Afgan Kralı Emanullah Han, 1928'de Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Bu ziyaret, Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılan ilk devlet ziyaretidir. Bu ziyaret sırasında 25 Mayıs 1928'de "Türkiye ve Afganistan arasında Dostluk ve Teşrik-i Mesai Muahedenamesi" adıyla yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya ve Almanya'nın uyguladıkları politikalar bağlamında Afganistan'da faaliyet göstermeleri ve burayı ülkelerinin nüfuz alanı seçmeleri Afgan liderlerini huzursuz etmiştir. Ancak bu zor günler Türkiye'nin de dahil olduğu 8 Temmuz 1937'de imzalanan Saadabad Paketi çerçevesinde aşılmıştır. II. Dünya Savaşı sonrası dönemde ise Türkiye, Afganistan'ın 1955'te kurulan Bağdat Paketi'ne katılmasına gayret sarfetmiştir. Sovyet işgali döneminde kesintiye uğrayan ilişkiler işgalin bitişiyle yeniden canlanmıştır. Bu dönemde Türkiye, Afganistan'da barış ve istikrarın temini ve Afganistan'ın aşırılık, terörizm ve uyuşturucu kaçakçılığına üs teşkil eden bir coğrafya olmaktan çıkarılması yönünde gayret göstermiş, ayrıca uluslararası toplumu Afganistan sorununa aktif ilgi göstermeye davet etmiştir.

Türkiye aktif bir gözlemci olarak katıldığı Bonn Toplantısı'nda da tüm gruplarla olan iyi ilişkilerini kullanarak yapıcı bir rol oynamıştır. Etnik gruplar arasında uzlaşma sağlanması ve geniş tabanlı, temsili bir yönetimin kurulmasını sağlama yönünde çaba göstermiştir. Türkiye, bu anlayışla Afganistan'da güvenlik ve istikrarın tesisine katkıda bulunmak amacıyla, Bonn Toplantısı'nda Afgan grupların çağrısı üzerine BM Güvenlik Konseyi tarafından oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Gücü (ISAF)'ne İngiliz taburunun bünyesinde yer alacak 267 kişilik bir bölükle katılma kararı almıştır. Birliğimiz 15 Şubat 2002 tarihinden itibaren Kabil'e intikal etmiş ve 20 Haziran 2002 - 10 Şubat 2003 arasında ISAF-II liderliğine, 2005 yılı Şubat-Ağustos aylarında ise ISAF VII komutanlığına geçmiştir. Liderliği üstlenmemizle birlikte Afganistan'daki birliğimiz tabur düzeyine çıkarılmış ve asker sayımız yaklaşık 1.800'e yükseltilmiştir. Türkiye ayrıca Vardak'ta bir İl İmar Ekibi (PRT) kurmuş ve Kasım 2006 tarihinde resmen faaliyete geçmiştir.

Türkiye, 2006'daki Londra Konferansı'nda, Afganistan'ın yeniden imarına olan katkısını 100 milyon dolar (ABD Doları) olarak ilan etmiş, ardından Haziran 2008'de düzenlenen Paris Konferansı'nda yardım tutarını 2011 yılı sonuna kadar kullanılmak üzere 200 milyon dolara çıkartmıştır. Kurumlarımızın bu meblağ dışında kendi bütçelerinden finansmanını sağlamakta oldukları önemli çalışmalar ve projeler de bulunmaktadır. Ülkemiz tarafından Afganistan'da bugüne kadar 50.000 Afgan öğrencinin faydalandığı 30'dan fazla okul inşa edilmiştir. Ülkemizin inşa ettiği ve bir kısmının işletmesini üstlendiği sağlık hizmetlerinden faydalanan Afgan sayısı ise 800.000 civarındadır.

Türkiye'nin 2007 yılında Pakistan ve Afganistan ile başlattığı üç yönlü zirve süreci, Güneydoğu Asya bölgesinde güvenlik ve istikrar sağlanması amacıyla taşınmaktadır. Bu çerçevede 1 Nisan 2009'da Afgan ve Pakistanlı ordu, istihbarat ve siyaset liderleri arasında gerçekleşen görüşmelerde belirtildiği üzere hedef, sadece dayanışma sağlamak değil, teröristlere karşı sıkı ve derin bir işbirliği içerisine girmektir.

Afganistan'daki yardım çabalarımızın odağını, ülkenin yeniden imarı, Afgan ordusu ile polislerinin kapasitelerinin artırılması ve başta kız çocukları olmak üzere, eğitim alanları oluşturmaktadır. TİKA'nın Eylül 2004'ten itibaren Afganistan'da yürüttüğü kalkınma programı, ülkemizin bugüne kadar tek bir ülkeye gerçekleştirdiği en büyük dış yardım programıdır. Kabil ve Mezarı Şerif'te TİKA Program Koordinasyon ofisleri kurulmuştur. Cevizcan ve Vardak İl İmar Ekipleri bünyesinde ise TİKA uzmanları görev yapmaktadır.

Afganistan'daki sivil ve askeri gayretlerin kalıcı kazanımlara dönüştürülmesinin bir diğer yolu da Afganistan ve komşuları arasında diyalog ve işbirliği zemininin güçlendirilmesinden geçmektedir. Bu anlayış doğrultusunda, 25-26 Ocak 2010 tarihlerinde İstanbul'da, Türkiye-Afganistan-Pakistan Üçlü Zirvesi sürecinin dördüncü toplantısına ve Afganistan, komşuları ve gözlemcilerin iştirakiyle düzenlenen "Asya'nın Kalbinde Dostluk ve İşbirliği" İstanbul Zirvesine ülkemiz evsahipliği yapmıştır. Yine İstanbul'da Türkiye-Afganistan-Pakistan Dışişleri Bakanları toplantısı Haziran 2010'da gerçekleştirilmiştir. Bölgesel işbirliğinin daha da güçlendirilmesi amacıyla, Kasım 2-3 Kasım 2010 tarihlerinde, İstanbul Zirvesinin sonuçları çerçevesinde "Düşünce Platformu" ve "Bölgesel Ekonomik İşbirliği Konferansı" (RECCA) gibi faaliyetler yapılmıştır.

AFGANİSTAN'DA EKONOMİK DURUM

Yıl	GSYİH (Milyar \$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyon \$)	İthalat (Milyon \$)
2005	6,489	240	16,1	12,3	384	2.471
2006	7,723	321	8,2	5,1	408	2.582
2007	9,596	330	14,2	13	497	2.819
2008	12,850	401	3,4	24	580	3.170
2009	14,020	500	22,5	30,5	530	4.200
2010	14.500	517	22,5	-8,3	547	5.300

(2011 rakamları henüz mevcut değildir.)

Ülkedeki iş gücü 15 milyondur (2004 tahminleri) ve işsizlik oranı tahmini ise yüzde 35'dir. İşgücünün yüzde 78,6'sı tarım, yüzde 26'sı sanayi ve yüzde 43'ü de hizmet sektöründe çalışmaktadır. Tarım ürünleri arasında haşhaş, buğday, çeşitli kuruyemiş ve meyveler bulunmaktadır. Sanayi daha çok küçük ölçekli tekstil, temizlik ve hijyen maddeleri, mobilya, gıda, inşaat malzemeleri, alkollü olmayan içeceklerdir. İhraç ürünleri arasında yukarıda sayılan tarım ürünlerinin yanısıra el örgüsü halı, yün, pamuk, hayvan postu ve deriden yapılmış giysi, işlenmiş ve yarı işlenmiş mücevherler bulunmaktadır.

2009 yılında Afganistan'ın ihracatında başlıca ülkeler; ABD %26,47, Hindistan %23,09, Pakistan %17,36, Tacikistan %12,51. Aynı yıl, ithalatındaki başlıca ülkeler ise Pakistan %26,78, ABD %24,81, Hindistan %5,15, Almanya %5,06, Rusya %4,04

Türkiye-Afganistan Arasındaki İkili Ticaret Verileri

(1.000 \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2002	20.232	1.053	21.285	19.179
2003	36.489	2.684	39.173	33.805
2004	70.945	6.776	77.721	64.169
2005	113.401	8.301	121.702	105.100
2006	91.106	9.587	100.693	81.519
2007	109.270	12.493	121.763	96.777
2008	136.982	8.506	145.488	128.476
2009	233.675	4.649	238.324	229.026
2010	259.777	5.098	264.875	254.679
2011	275.954	4.795	280.749	271.159

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları İhracatında İlk 10 Madde

SITC	ÜRÜN ADI	2009	2010	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	31.229.475	32.212.038	3,15%	12,40%
7731	İZOLE EDİLMİŞ TEL,KABLO,ELEKTRİK İLETKENİ,FİBER OPTİK KABLOLAR	15.297.322	19.675.198	28,62%	7,57%
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	23.060.463	29.446.698	27,69%	11,33%
6911	DEMİR VEYA ÇELİK İNŞAAT	13.085.637	15.496.093	18,42%	5,96%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	22.529.880	23.696.971	5,18%	9,12%
7821	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	14.261.615	15.827.332	10,98%	6,09%
81	SAĞLIK TESİSATI,ISITMA,AYDINLATMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ EŞYA	23.844.326	23.232.170	-2,57%	8,94%
8110	PREFABRİK YAPILAR	20.326.210	20.184.454	-0,70%	7,77%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	8.302.654	16.570.368	99,58%	6,38%
6595	KOKO LİFLERİNDEN VE DİĞER ELYAFTAN YER KAPLAMALARI	6.909.588	13.381.670	93,67%	5,15%
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	13.322.930	15.924.454	19,53%	6,13%
7415	KLİMA CİHAZLARI	1.037.749	2.252.677	117,07%	0,87%
71	ENERJİ ÜRETMEN MAKİNA,CİHAZLAR	15.856.399	14.903.236	-6,01%	5,74%
7165	PİSTONLU MOTORLU ELEKTROJEN GRUPLARI,TURBO JENERATÖRLERİ	14.265.039	11.566.386	-18,92%	4,45%
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	10.529.097	11.376.552	8,05%	4,38%
7283	TAŞ,CEVHER YIKAMA, AYIRMA, AGLOMERE ETME MAKİNA, CİHAZ	4.844.257	5.672.019	17,09%	2,18%
9	TARİFEDE YER ALMAYAN YENİLEN ÜRÜNLER	6.736.762	10.557.598	56,72%	4,06%
989	TARİFEDE YER ALMAYAN YENİLEN ÜRÜNLER	5.009.441	7.516.889	50,05%	2,89%
55	UÇUCU YAĞLAR,YÜZEY AKTİF MADDELER,TEMİZLİK PATLARI,BOYALARI	8.434.416	9.727.711	15,33%	3,74%
5541	TUVALET İÇİN SABUNLAR	4.680.895	4.483.596	-4,21%	1,73%
	İLK 10 TOPLAM	163.846.402	187.647.796		
	ÜLKE TOPLAM	233.675.298	259.790.540	11,18%	

Türkiye'nin 2010-2011 Yılları İhracatında İlk 10 Madde

SITC	ÜRÜN ADI	2010 (\$)	2011 (\$)	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	32.212.038	43.324.104	34,50%	15,70%
7731	İZOLE EDİLMİŞ TEL,KABLO,ELEKTRİK İLETKENİ,FİBER OPTİK KABLOLAR	19.675.198	25.519.394	29,70%	9,25%
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	29.446.698	36.652.366	24,47%	13,28%
6911	DEMİR VEYA ÇELİK İNŞAAT	15.496.093	19.682.516	27,02%	7,13%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	16.570.368	24.855.846	50,00%	9,01%
6595	KOKO LİFLERİNDEN VE DİĞER ELYAFTAN YER KAPLAMALARI	13.381.670	20.384.646	52,33%	7,39%
81	SIHHİ TESİSAT,ISITMA,AYDINLATMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ EŞYA	23.232.170	15.291.316	-34,18%	5,54%
8110	PREFABRİK YAPILAR	20.184.454	11.689.350	-42,09%	4,24%
67	DEMİR VE ÇELİK	4.914.552	14.903.594	203,25%	5,40%
6743	BOYANMIŞ DEMİR,ALAŞIMSIZ ÇELİK YASSI MAMULLER	205.852	6.158.050	2891,49%	2,23%
71	ENERJİ ÜRETEEN MAKİNA VE CİHAZLAR	14.903.236	13.280.310	-10,89%	4,81%
7165	PİSTONLU MOTORLU ELEKTROJEN GRUPLARI,TURBO JENERATÖRLERİ	11.566.386	9.650.243	-16,57%	3,50%
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	15.924.454	12.090.392	-24,08%	4,38%
7436	SIVI VE GAZ FİLTRE CİHAZLARI	1.573.897	2.235.639	42,04%	0,81%
9	TARİFEDE YER ALMAYAN YENİLEN ÜRÜNLER	10.557.598	11.218.657	6,26%	4,07%
989	TARİFEDE YER ALMAYAN YENİLEN ÜRÜNLER	7.516.889	6.622.061	-11,90%	2,40%
55	UÇUCU YAĞLAR,YÜZEY AKTİF MADDELER,TEMİZLİK PATLARI,BOYALARI	9.727.711	9.526.969	-2,06%	3,45%
5541	TUVALET İÇİN SABUNLAR	4.483.596	5.554.016	23,87%	2,01%
58	PLASTİKTEN MAMULLER	6.193.996	7.710.014	24,48%	2,79%
5832	VİNİL KLORÜR POLİMERLERİNDEN MONOFİL,ÇUBUK,PROFİL-ENİ 1MM GEÇEN	2.071.354	2.253.681	8,80%	0,82%
	İLK 10 TOPLAM	163.682.821	188.853.568		
	ÜLKE TOPLAM	259.790.540	275.942.765	6,22%	

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları İthalatında İlk 10 Madde

SITC	ÜRÜN ADI	2009	2010	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	823.688	2.140.591	159,88%	41,99%
6592	YÜN DEN, İNCE KİL VD. DEN DÜĞÜMLÜ SARMALI HALILAR, YER KAPLAMALARI	755.889	2.046.909	170,79%	40,16%
29	HAYVANSAL VE BİTKİSEL HAM MADDELER	263.828	849.669	222,05%	16,67%
2929	DENİZ OTLARI, ALGLER, BİTKİSEL ÖZLER, BİTKİSEL DOLGU MADDELERİ	138.700	448.569	223,41%	8,80%
22	YAĞLI TOHUMLAR VE MEYVALAR	2.336.844	780.702	-66,59%	15,32%
2225	SUSAM TOHUMU	2.335.344	780.702	-66,57%	15,32%
26	TEKSTİL LİFLERİ		478.709		9,39%
2631	PAMUK (KARDE EDİLMEMİŞ, PENYELENMEMİŞ)		460.275		9,03%
21	DERİ, KÖSELE, HAM POST	108.712	435.166	300,29%	8,54%
2111	SIĞIR VE ATLARIN HAM DERİLERİ- AĞIRLIĞI >14 KG.		151.212		2,97%
5	SEBZELER, MEYVALAR VE MAMULLERİ	907.201	164.222	-81,90%	3,22%
577	CEVİZLER, SERT KABUKLU MEYVALAR	869.741	80.282	-90,77%	1,57%
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	10.865	128.077	1078,80%	2,51%
7234	KAZIK, KAR MAKİNALARI, HAREKETLİ SONDAJ MAKİNALARI, YOL MAKİNALARI		114.333		2,24%
61	HAZIR DERİLER, POSTLAR VE MAMULLERİ	14.810	47.036	217,60%	0,92%
6116	KEÇİ, OĞLAKLARIN HAZIRLANMIŞ DERİLERİ (KILLARI ALINMIŞ)		39.220		0,77%
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR		28.040		0,55%
7725	ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI- GERİLİMİ <=1000 VOLT DEVRELER İÇİN		17.187		0,34%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	46.648	18.058	-61,29%	0,35%
7862	DİĞER TANKER, RÖMORK, YARI RÖMORKLAR		16.772		0,33%
	İLK 10 TOPLAM	4.512.596	5.070.270		
	ÜLKE TOPLAM	4.649.428	5.097.508	9,64%	

Türkiye'nin 2010-2011 Yılları İthalatında İlk 10 Madde

SITC	ÜRÜN ADI	2010 (\$)	2011 (\$)	Değişim (%)	Ülke Payı (%)
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	2.140.591	2.178.907	1,79%	45,45%
6592	YÜN DEN, İNCE KIL VD. DEN DÜĞÜMLÜ SARMALI HALILAR, YER KAPLAMALARI	2.046.909	2.079.447	1,59%	43,37%
21	DERİ, KÖSELE, HAM POST	435.166	2.010.253	361,95%	41,93%
2111	SİĞİR VE ATLARIN HAM DERİLERİ- AĞIRLIĞI > 14 KG.	151.212	1.148.113	659,27%	23,95%
29	HAYVANSAL VE BİTKİSEL HAM MADDELER	849.669	166.881	-80,36%	3,48%
2929	DENİZ OTLARI, ALGLER, BİTKİSEL ÖZLER, BİTKİSEL DOLGU MADDELERİ	448.569	166.080	-62,98%	3,46%
61	HAZIR DERİLER, POSTLAR VE MAMULLERİ	47.036	130.165	176,73%	2,71%
6116	KEÇİ, OĞLAKLARIN HAZIRLANMIŞ DERİLERİ (KILLARI ALINMIŞ)	39.220	130.165	231,88%	2,71%
22	YAĞLI TOHUMLAR VE MEYVALAR	780.702	125.466	-83,93%	2,62%
2225	SUSAM TOHUMU	780.702	125.466	-83,93%	2,62%
5	SEBZELER, MEYVALAR VE MAMULLERİ	164.222	114.947	-30,01%	2,40%
575	ÜZÜM-TAZE, KURUTULMUŞ		81.063		1,69%
81	SIHHİ TESİSAT, ISITMA, AYDINLATMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ EŞYA		38.525		0,80%
8110	PREFABRİK YAPILAR		38.525		0,80%
83	SEYAHAT EŞYASI, EL ÇANTALARI VB.		6.392		0,13%
8311	EL ÇANTALARI		6.392		0,13%
66	METAL DIŞI MİNERAL MAMULLER	330	6.195	1777,27%	0,13%
6613	TABİİ TAŞLAR, İŞLENMİŞ TAŞLAR	330	6.195	1777,27%	0,13%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	18.058	4.356	-75,88%	0,09%
7843	MOTORLU KARA TAŞITLARININ AKSAM VE PARÇALARI, AKSESUARİ	1.286	4.356	238,72%	0,09%
	İLK 10 TOPLAM	4.435.774	4.782.087		
	ÜLKE TOPLAM	5.097.508	4.794.585	-5,94%	

Afganistan ve Türkiye Arasında

YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No
Ticaret Anlaşması	5.11.1975	08.02.1976/15493
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	11.01.1976	18.05.1976/15591
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	10.06.2004	02.06.2005/25833
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	10.06.2004	01.04.2005/25773
Gümrük Alanında Karşılıklı İdari İşbirliği ve Yardım Anl.	27.04.2005	-
Türkiye-Afganistan I. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	27.04.2005	-
Uluslararası Kara Ulaştırması Anlaşması	27.04.2005	-
Sivil Havacılık Anlaşması	25.03.2011	-

AFGANİSTAN'DA TÜRK MÜTEAHHİTLİK SEKTÖRÜ

AİSA – Afganistan Yatırım Destek Kurumunda kayıtlı Türk firma sayısı 2010 yılı itibarıyla 190 olup, bunların 140 adedi inşaat faaliyetleri için lisans almıştır. Afganistan'da faaliyet gösteren Türk firmalarının sermaye tutarları 81,5 milyon ABD Doları tutarında olup, ülkemiz yatırım açısından beşinci sırada yer almaktadır. Türk inşaat firmaları Afganistan'da 2002 yılından beri proje üstlenmeye başlamıştır. Bugüne kadar Kabil Ticaret Müşavirliği tarafından İş Alındı Belgesi veya İş Bitirme Belgesi düzenlenen yeni proje sayısı 417 adet olup, proje tutarı 3 milyar ABD Dolarını aşmıştır. Türk firmalarının projeleri büyük ölçüde ABD, İngiltere, Almanya ve Kanada gibi donör ülkelerle uluslararası kuruluşların Afganistan'daki temsilcilerinden almaları nedeniyle üstlenilen proje miktarlarında yıllara göre farklılıklar göstermektedir. Diğer taraftan donör ülkelerin Afganistan'dan ayrılmayı planlamaları nedeniyle Afganistan'da ihaleye çıkarılacak işlerde düşüş göstermesi beklenmektedir.

Afganistan'da pek çok Türk inşaat firması bulunmasına rağmen firmalarımızın çoğunluğu kamu ihalelerine ilgi göstermemekte, hatta uluslararası kuruluşlar veya donör ülkeler tarafından finanse edilse dâhi kontrolünü Afgan devletinin yapacağı işlere, Afganistan bürokrasisi ile uğraşmamak için girmek istememektedirler. Amerikan devleti tarafından finanse edilen ve doğrudan veya Amerikan firmalarının alt yüklenicisi olarak verilen işlerin toplamı yaklaşık 1 milyar ABD Dolarını bulmaktadır.

2002 – 2010 YILLARI ARASINDA TÜRK FİRMALARI TARAFINDAN AFGANİSTAN'DA ÜSTLENİLEN PROJE MİKTARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI		
Yıllar	Proje Sayısı (Adet)	Proje Tutarı (\$)
2002	7	28.592.402
2003	28	338.708.980
2004	57	467.343.244
2005	56	396.908.427
2006	47	300.618.462
2007	40	280.781.598
2008	47	486.790.193
2009	78	607.516.880
2010	68	397.922.300
2011/5	3	1.381.524
TOPLAM	431	3.305.182.486

ULAŞTIRMA

Türkiye ile Afganistan arasında uçak seferlerinin başlatılmasına ilişkin olarak Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (THY) ile temas edilmiş; yapılan ön çalışma ve değerlendirmeler neticesinde 15 Temmuz 2011 tarihi itibariyle İstanbul ile Kabil arasında uçak seferleri başlatılmıştır.

VERGİ MEVZUATI (7 Nisan 2005)

Gelir Vergisi Mevzuatı Özet

A-GELİR VERGİSİ:

1-Afganistandaki tüm tüzel kişiliklere (A.Ş. ve Ltd. şirketlere) uygulanan Gelir Vergisi oranı; yıllık vergi matrahı (Vergi Öncesi Kar)'ın %20'sidir.

B-STOPAJ VERGİSİ:

Yukarıda belirtilen Gelir Vergisi haricinde;

1-Şirketlerin Afganistanda elde ettikleri her türlü komisyon, faiz, kar payı v.b. Brüt Gelirleri üzerinden yıl sonu vergi matrahına bakılmaksızın %2,

2-Müteaahhitlik ve Taahhüt firmalarının belli bir sözleşme karşılığı ifa ettikleri inşaat, nakliyat, hizmet ve kurulum faaliyetlerinden elde ettikleri Brüt Gelirleri üzerinden %2,

3-Mal ve Hizmet satışı gerçekleştiren firmaların bu tip satışlar sonucu elde ettikleri Brüt Gelirleri üzerinden %2,

4-Otel, Havayolu, Restoran İşletmeciliği ve Telekom hizmeti veren firmaların ise aylık Brüt Gelirleri üzerinden %10,oranında stopaj vergisi ödemeleri gerekmektedir.

C-İTHALAT ve İHRACAT VERGİSİ:

1-Afganistan'da İthalat Lisansı olmayan firma veya şahısların, lisans almaksızın gerçekleştirecekleri ithalat işlemlerinde, mevcut gümrük tarife ve harçları haricinde, ithal edecekleri mal tutarının %3'ü oranında ithalat vergisini gümrük kapılarında ödemeleri,

2-Afganistan'da İhracat Lisansı olmayan firma veya şahısların lisans almaksızın gerçekleştirecekleri ihracat işlemlerinde ise, mevcut gümrük tarife ve harçları haricinde, ihraç edecekleri mal tutarının %2'si oranında ihracat vergisini gümrük kapılarında ödemeleri gerekmektedir.

D-MENKUL ve GAYRİMENKUL SATIŞLARINDA UYGULANAN VERGİ ORANI:

1-Taşınmaz bir malın satışından elde edilen brüt gelirin %1'inin,

2-Taşınır (Menkul) bir malın satışından elde edilen brüt gelirin %2'sinin,

Gelir Vergisi olarak ödenmesi gerekmektedir.

E-MAAŞ ve ÜCRETLERE UYGULANAN VERGİ ORANI:

Gerçek kişilerin Afganistan içinde elde ettikleri aylık maaş ve ücretler gelirlerinde;

1-Aylık 12.500.-Afg (250 \$)'ye kadar olan ücret dilimi için %0

2-Aylık 12.501.-Afg (251 \$)-100.000.-Afg (2000 \$) arasındaki ücret dilimi için %10

3-Aylık 100.001.-Afg (2001 \$) ve üzerindeki ücret dilimleri için ise %20,

oranında uygulanacak Gelir Vergisinin personel maaşından kesinti yapılmak suretiyle ilgili vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

Türk-Afgan İş Konseyi

Türk-Afgan İş Konseyi, Türk-Avrasya İş Konseyleri bünyesinde, 10 Aralık 2001 tarihinde alınan bir kararla kurulmuştur. Konseyin başkanlığını Aysel İnşaat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Cihan Candemir yürütmektedir. Konseyin karşı kanadı ise Afganistan Ticaret ve Sanayi Odası ve başkanı Mohammad Qurban Haqjo'dur.

21-22 Ocak 2002 tarihlerinde Tokyo'da yapılan ve Afganistan Yardım Havuzu'na son şeklin verilerek yardımın uygulanma usullerinin tartışıldığı uluslararası toplantıya katılan İş Konseyi, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında Afganistan'a beş ziyaret gerçekleştirerek, ülkedeki durumu, ticari ve ekonomik işbirliği imkanlarını yerinde incelemiştir.

Türk-Afgan İş Konseyi, Afganistan'ın ilgili kurumlarıyla olduğu kadar ülkede faal olan uluslararası kuruluşlarla da işbirliğine ağırlık vermektedir. Buna örnek olarak 9 Aralık 2005 tarihinde, Dünya Bankası bünyesindeki Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu (MIGA) ve Afganistan Yatırım Destekleme Ajansı (AISA) ile işbirliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş olan yatırım semineri gösterilebilir. Söz konusu seminerde Türk firmaları Afganistan'da yatırım konusunda en yetkili uzmanlardan bilgiler almışlardır.

Planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçiş ya da yeniden yapılanma sürecinde olan ülkelerde küçük ve orta ölçekli işletmelerin, yani KOBİ'lerin gelişmesinin ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunun bilincinde olan Türk-Afgan İş Konseyi, Türkiye'nin KOBİ'ler konusunda sahip olduğu tecrübeden Afganistan'ın da faydalanmasını sağlamak istemektedir.

Son Dönemde Düzenlenen Etkinlikler:

- Türk-Afgan Enerji Çalışma Grubu I. Toplantısına Katılım, 26.01.2012, Ankara
- Afgan Madenler Bakanlığı Yetkilileri ile Çalışma Yemeği, 25.01.2012, Ankara
- Yenigün İnşaat A.Ş. Evsahipliğinde Afganistan Ankara Büyükelçisi, TİKA, İNTES ve TMB Temsilcileri ile Çalışma Yemeği, 23.01.2012, Ankara
- Afganistan Yatırım ve Kalkınma Zirvesi'ne Katılım, 15-16.01.2012, Dubai
- Afgan Çalışma ve Milli Eğitim Bakan Yardımcıları ile TİKA-DEİK-İNTES İşbirliği Çerçevesinde Meslek Kurslarına Yönelik Çalışma Toplantısı, 04.08.2011, Ankara
- "Kabil Yeni Şehir Planlama Heyeti" Sunumuna Katılım , 22.06.2011, Ankara
- Türk-Afgan İş Konseyi Yürütme Kurulu'nun Afganistan'ın Ankara Büyükelçiliği Ziyareti, 18.05.2011, Ankara
- DEİK ve İNTES işbirliğinde, TİKA desteğinde Afganistan'da Meslek Kursları Açılması ile İlgili Çalışmalar, 15-19.04.2011, Afganistan (DEVAM EDİYOR)
- Türk-Afgan İş Konseyi "Madencilik ve İnşaat Sektörü Heyet Ziyareti", 15-19.04.2011, Afganistan
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani ve Türk-Afgan İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri ile İNTES Türkiye Eğitim Şantiyesi Ziyareti, 18.02.2011, Ankara
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani onuruna Türk-Afgan İş Konseyince, Aydeniz İnşaat Gıda Turizm Ticaret A.Ş'nin katkılarıyla "Akşam Yemeği", 17.02.2011, Ankara
- Afganistan Madenler Bakanı Sayın Vahidullah Şehrani'nin Katılımıyla "Madencilik ve Enerji Sektörü" Toplantısı, 16.02.2011, İstanbul
- IV.RECCA (Afganistan Bölgesel Ekonomik İşbirliği Konferansı) Çerçevesinde Düzenlenen Türk-Afgan İş Forumu, 03.11.2010, İstanbul
- Afganistan İslam Cumhuriyeti İstanbul Ticaret Müşavirliği'ne Yeni Atanan Ataşe Alihan Khawari ile Tanışma Toplantısı, 01.06.2010, İstanbul
- Afganistan Parlamentosu Din, Kültür, Eğitim ve Yüksek Öğrenim İşleri Komisyonu ile Çalışma Yemeği, 05.02.2010, İstanbul
- Afganistan Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkan Yardımcısı Rida Azimi ve Beraberindeki Heyet ile Çalışma Yemeği, 09.10.2009, İstanbul
- T.C. Kabil Büyükelçisi Sn. Basat Öztürk ile Çalışma Yemeği, 25.09.09, Ankara

- Afganistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Massoud Khalili'ye Tanışma Ziyareti ve T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na (TİKA) İş Ziyareti, 07.01.2009, Ankara
- "3. Afganistan, Pakistan ve Türkiye Arasında Ekonomik İşbirliği İçin İstanbul Forumu"na Katılım, 06.12.2008, İstanbul
- Afganistan Temsil Meclisi Başkanı Onuruna Verilen Çalışma Yemeği 16.10.2008, Ankara
- Afganistan Başkonsolosu Azim Naseer Ziya ve Ticaret Ataşesi Muhammed Asef Frozan ile Tanışma Yemeği, 30.11.2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA), Afganistan Uluslararası Ticaret Odası (AICC) Yetkilileri ve Ticaret Heyetinin Türkiye (İstanbul, İzmit, Bursa) Ziyareti kapsamında İş Forumu, 13.07.2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA) Başkanı Dr.Omar Zakhilwal ile Çalışma Yemeği, 13 Temmuz 2007, İstanbul
- Afganistan Yatırım Destek Ajansı (AISA) / Afgan İş Adamları Heyet Ziyareti ve Türk Afgan İş Konseyi Toplantısı, 10 Temmuz 2007, İstanbul
- Afganistan Dışişleri Bakanı Sn. Rangin Daftar Spanta ile Çalışma yemeği, 13 Ekim2006, İstanbul
- Afganistan Yatırımları Destekleme Ajansı (AISA) Başkanı Omar Zakhiwal ile Çalışma Yemeği 13 Temmuz 2006, İstanbul
- Dışişleri Bakanlığı Afganistan Koordinatörü Büyükelçi Koray Targay ve DTM Anlaşmalar Genel Müdürü Şevket İlgaç ile Toplantı, 14 Nisan 2006, Ankara
- Afganistan'ın Ankara Büyükelçisi ile Tanışma Toplantısı, 13 Mart 2006, Ankara
- Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai'nin Ziyareti Çerçevesinde İş Konseyi Toplantısı, 6 Ocak 2006, İstanbul
- "Afganistan'da Müteahhitlik Hizmetleri ve Dünya Bankası'nın Sunduğu İmkanlar" Konulu Seminer, 9 Aralık 2005, İstanbul
- Türk-Afgan Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı'na Katılım, 26-27 Nisan 2005, Ankara
- Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen Başkanlığındaki Heyetin Afganistan Ziyaretine Katılım, 20-21 Kasım 2004, Kabil
- Herat Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti ile Toplantı, 7 Temmuz 2004, İstanbul